

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Робоча програма навчальної дисципліни
"УПРАВЛІНСЬКІ ІНФОРМАЦІЙНІ
СИСТЕМИ В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ"**

**для студентів спеціальності 8.03050901 "Облік і аудит"
усіх форм навчання**

Харків. Вид. ХНЕУ, 2012

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем.
Протокол № 2 від 14.09.2011 р.

Укладачі: Беседовський О. М.
Гаврилова А. А.

P58 Робоча програма навчальної дисципліни "Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті" для студентів спеціальності 8.03050901 "Облік і аудит" усіх форм навчання / укл. О. М. Беседовський, А. А. Гаврилова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 48 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни, її зміст за модулями й темами, плани лекцій і лабораторних занять, питання для самостійної роботи студентів, опис методик активізації процесу навчання, форми індивідуально-консультативної роботи, систему поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050901 "Облік та аудит".

Вступ

Навчальну дисципліну "Управлінські інформаційні системи (УІС) в аналізі та аудиті" зараховано до групи освітньо-професійних дисциплін підготовки магістрів спеціальності "Облік та аудит".

Вона є невід'ємною частиною циклу комп'ютерних дисциплін, необхідних працівникам бухгалтерії підприємств незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання, аудитора, працівника контрольно-ревізійного управління, державної податкової інспекції.

Вивчення навчальної дисципліни дозволяє студентам оволодіти знаннями при розробці та функціонуванні управлінських інформаційних систем, а також використання інформаційних технологій для розв'язання різноманітних завдань діяльності підприємства. З огляду на це методологія вивчення навчальної дисципліни включає сукупність конкретних методів, а саме: історичного та макроекономічного методів щодо оцінки процесів інформатизації економіки та суспільства в цілому; аналізу, узагальнення та визначення доцільності використання ефективного вітчизняного та зарубіжного досвіду інформаційного обслуговування об'єктів управління всіх рівнів; використання сучасного наукового інструментарію пізнання та прийняття управлінських рішень тощо.

Навчальна дисципліна вивчається на п'ятому курсі.

Метою навчальної дисципліни є надання поглиблених знань та практичних навичок щодо створення та функціонування інформаційних систем і комп'ютерних технологій та можливостей їх використання в управлінському обліку та контрольно-аналітичних процесах.

Предмет навчальної дисципліни – управлінська інформація підприємств з фінансового, управлінського, податкового обліку, з різноманітних аналітичних завдань, а також внутрішнього та зовнішнього контролю та аудиту.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з літературою з питань управлінських інформаційних систем і технологій в обліку, аналізі та аудиті.

Структура навчальної дисципліни наведена в табл. 1.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна: підготовка спеціалістів, магістрів	Напрямок підготовки, галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS: 5 кредитів; у тому числі: змістовних модулів – 2; самостійна робота; ІНДЗ	Назва галузі знань 8.03050901 "Економіка і підприємництво"	Вибіркова. Рік підготовки: 5 (1). Семестр: 10 (2)
Кількість годин усього – 180. За змістовними модулями: модуль 1 – 60 годин, модуль 2 – 120 години	Назва спеціальності 8.03050901 "Облік та аудит"	Лекції (теоретична підготовка) – 11 годин; лабораторні заняття – 33 годин; самостійна робота – 111 годин;
Кількість тижнів викладання – 11. Кількість годин за тиждень – 5	Освітньо-кваліфікаційний рівень магістр	індивідуальна робота – 11 годин; поточні консультації 10 годин; іспит та консультації перед іспитом 4 години
		Вид контролю: іспит

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та лабораторних. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчання.

1. Кваліфікаційні вимоги до студентів

Навчальна дисципліна є базовою для підготовки магістрів спеціальностей "Облік та аудит".

З метою покращення освоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку опанувати знання та навички в галузі інформатики, бухгалтерського, фінансового, управлінського, податкового

обліку, аналізу, аудиту, контролю, інформаційних систем та технологій обліку.

У свою чергу знання з даної дисципліни забезпечують успішне виконання курсових і дипломних проєктів.

У результаті вивчення запропонованої навчальної дисципліни студенти повинні знати:

основи управлінських інформаційних систем за їх видами, рівнями та функціональним призначенням;

новітні технології обробки інформації в управлінському обліку та в контрольно-аналітичних процесах;

організаційно-технічні, технологічні засоби для роботи бухгалтера підприємства та принципи їх роботи;

існуючі моделі інформаційних суспільств в умовах реалізації програми інформатизації України;

вимоги існуючих стандартів розробки УІС;

склад, постановку та методи розв'язання облікових, аналітичних та контрольних задач при використанні різноманітних інформаційних технологій.

Практичні навички, якими оволодівають студенти при вивченні дисципліни:

розв'язувати контрольно-аналітичні, фінансові, управлінські, податкові, аудиторські задачі в умовах управлінських інформаційних систем;

одержувати та відправляти управлінську інформацію за допомогою матеріальних носіїв, електронної пошти, середовища Інтернет;

формувані системи АРМ для розв'язання задач фінансового, управлінського, податкового обліку, аналітичних задач, внутрішнього контролю та аудиту, та забезпечувати їх ефективне функціонування;

виконувати постановку типових задач фінансового, управлінського, податкового обліку, аналітичних задач, задач внутрішнього контролю та аудиту на підприємстві;

організовувати безперебійну роботу системи електронного документообігу.

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає вимогам державного стандарту освіти з напрямку підготовки "Облік та аудит". Врахова-

но рекомендації положень Болонської декларації щодо кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних та лабораторних занять. Велике значення у процесі навчання та закріплення знань та навичок має індивідуальна та самостійна робота студентів.

При викладанні навчальної дисципліни головна увага приділяється досягненню синтезу теорії та практики, що сприяє оволодінню студентами певних компетенцій. Перелік предметних компетенцій у розрізі тематики навчальної дисципліни наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Предметні компетенції, якими мають володіти випускники спеціальності "Облік та аудит" освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр" після вивчення навчальної дисципліни "Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті"

Назва теми	Назва компетенції
1	2
Змістовний модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах	
Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем	1.1. Здатність навести поняття та класифікацію управлінських інформаційних систем (УІС). 1.2. Здатність визначити характерні ознаки УІС, її структуру, функціональні та забезпечуючі та організаційні компоненти. 1.3. Здатність визначити сучасні концепції УІС, що застосовується в розвинутих країнах та технології управління, що застосовуються в сучасних УІС
Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем	2.1. Здатність визначити основні принципи комп'ютерної системи обліку в УІС та принципи побудови УІС. 2.2. Здатність надати характеристику підходів до побудови УІС

1	2
Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація	<p>3.1. Здатність визначити сутність поняття "інформаційна технологія" та етап розвитку новітніх комп'ютерних інформаційних технологій.</p> <p>3.2. Здатність навести поняття та приклади предметної, забезпечуючої та функціональної інформаційних технологій, класифікувати інформаційні технології за різними ознаками.</p> <p>3.3. Здатність обґрунтувати застосування технологій OLAP та OLTP в УІС, технології сховищ даних Data Warehouse (DW) та технологій, що забезпечують достовірність інформації.</p> <p>3.4. Здатність надати роз'яснення щодо поняття захисту і безпеки даних, привести приклади інформаційних технологій, що забезпечують юридичне підтвердження достовірності даних в УІС та біометричних технологій захисту інформації в системах документообігу.</p> <p>3.5. Здатність обґрунтувати необхідність застосування інформаційних технологій (ІТ), що спрямовані на забезпечення організаційно-технічних засобів захисту інформації в бухгалтерії та ІТ, що забезпечують захист від акустичного підслуховування, захист в системах зв'язку, захист від витоку за рахунок засобів масової інформації, захист від несанкціонованого доступу.</p> <p>3.6. Здатність охарактеризувати ІТ, що спрямовані на забезпечення організаційно-режимних методів захисту інформації. ІТ, що забезпечують контроль доступу до УІС</p>
Тема 4. Інструментальні засоби роботи користувача	<p>4.1. Здатність надати поняття інструментальних засобів користувача, бази даних, бази знань, системи управління базами даних.</p> <p>4.2. Здатність надати характеристику та визначити приклади використання текстовим, табличним та графічним редакторам, операційним оболонкам, експертним системам та пакетам прикладних програм.</p> <p>4.3. Здатність класифікувати пакети прикладних програм бухгалтера на українському ринку: міні-бухгалтерія, інтегровані бухгалтерські системи, бухгалтерські конструктори, бухгалтерські комплекси, бухгалтерії-офіси, екаунт кутюр, галузеві системи, фінансово-аналітичні системи, правові системи та БД, корпоративні системи</p>

1	2
Змістовний модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту	
Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку	<p>5.1. Здатність визначити клас управлінських інформаційних систем фінансового обліку та види рахунків, які використовуються в процесі фінансового обліку на підприємстві.</p> <p>5.2. Здатність проводити первинний облік в умовах автоматизованої обробки інформації, визначати напрями організації процесів формування документів і підготовки первинної інформації з використанням інформаційних технологій.</p> <p>5.3. Здатність надавати характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з фінансового обліку</p>
Тема 6. Інформаційні технології розв'язання задач з управлінського обліку	<p>6.1. Здатність визначити клас управлінських інформаційних систем управлінського обліку та взаємозв'язок інформаційних систем фінансового та управлінського обліку.</p> <p>6.2. Здатність визначати необхідні компоненти та організацію використання спільної бази даних для ефективної взаємодії фінансового та управлінського обліку та організацію облікового процесу в умовах управлінського обліку та формування первинних документів фінансового обліку на основі документів управлінського обліку.</p> <p>6.3. Здатність надавати характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з управлінського обліку</p>
Тема 7. Інформаційні технологія розрахунків податкового обліку	<p>7.1. Здатність надавати загальну характеристику податкового обліку з позиції автоматизованої обробки інформації та визначати особливості первинного обліку в умовах автоматизованої обробки інформації для розв'язання задач податкового обліку.</p> <p>7.2. Здатність визначати основні стандарти формування податкової звітності, проводити моделювання документів в комп'ютерних програмах, автоматизувати процедуру складання податкових звітів, їх перевірки.</p>

1	2
	<p>7.3. Здатність організувати взаємодію інформаційних систем підприємства та податкової інспекції в процесі обміну інформацією між ними, визначити особливості функціонування підприємств та Державної податкової служби України в рамках Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронно-цифровий підпис", використовувати структуру та формат електронних документів податкової служби України.</p> <p>7.4. Здатність надавати характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з податкового обліку</p>
<p>Тема 8. Інформаційні технології розв'язання задач із внутрішнього контролю</p>	<p>8.1. Здатність визначити підходи до організації автоматизованого внутрішнього контролю на підприємстві та застосувати технології організації процесу внутрішнього контролю при автоматизованій обробці інформації.</p> <p>8.2. Здатність застосувати режими обробки вхідної та формування вихідної інформації під час розв'язання задач внутрішнього контролю та методи її накопичення, збереження та відображення.</p> <p>8.3. Здатність використовувати основні пакети прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач із внутрішнього контролю</p>
<p>Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач</p>	<p>9.1. Здатність надавати загальну характеристику аналітичних задач із позиції автоматизованої обробки інформації та методик розв'язання аналітичних задач з використанням інформаційних технологій.</p> <p>9.2. Здатність формулювати вимоги до організації автоматизованого розв'язання аналітичних задач.</p> <p>9.3. Здатність використовувати основні пакети прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання аналітичних задач</p>
<p>Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві</p>	<p>10.1. Здатність визначити особливості аудиту при використанні КІСП, організувати та визначити етапи проведення зовнішнього контролю на підприємстві.</p> <p>10.2. Здатність використовувати проектну документацію до створення автоматизованої системи обробки інформації (АСОІ) в аудиторському процесі та організувати контроль захисту даних АСОІ.</p> <p>10.3. Здатність використовувати основні пакети прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з аудиту</p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни студент має ознайомитися з програмою дисципліни, її структурою, формами та методами навчання, видами та методами контролю знань.

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів, кожний з яких об'єднує у собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється у таких формах: лекційні та лабораторні заняття, індивідуальна навчально-дослідна робота, самостійна робота студента. Структура залікового кредиту дисципліни наведена у табл. 3.

Таблиця 3

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Тема дисципліни	Кількість годин, відведених на				
	лекції	лабораторні заняття	індивідуальну роботу	самостійну роботу	консультації, іспит
1	2	3	4	5	6
Змістовний модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах					
Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем	1	3	1	10	1
Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем	1	3	1	10	1
Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація	1	3	1	10	2
Тема 4. Інструментальні засоби для роботи користувача	1	3	1	10	1
Змістовний модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту					
Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку	1	3	1	10	1
Тема 6. Інформаційні технології розв'язання задач з управлінського обліку	1	3	1	10	1
Тема 7. Інформаційні технології розрахунків податкового обліку	1	3	1	10	2

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Інформаційні технології розв'язання задач із внутрішнього контролю	1	3	1	10	1
Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач	1	3	1	10	2
Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві	2	6	2	21	2
Всього	11	33	11	111	14

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовний модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах

Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем

Поняття управлінських інформаційних систем (УІС). Класифікація УІС. Управлінська інформаційна система підприємства.

Характерні ознаки УІС, її структура. Функціональні компоненти. Забезпечуючі компоненти. Організаційні компоненти. Функції компонентів.

Мета і обмеження системи та її окремих елементів.

Сучасні концепції УІС, що застосовується у розвинутих країнах. Технологія управління, що застосовується в сучасних УІС. Вирішення задач бухгалтерського обліку в сучасних УІС.

Особливості організації бухгалтерського обліку при застосуванні УІС. Електронне документування.

Поняття форми обліку. Комп'ютерні форми обліку в УІС.

Регістри бухгалтерського обліку в умовах комп'ютеризації.

Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем

Передумови створення УІС на підприємствах.

Основні принципи комп'ютерної системи обліку в УІС.

Принципи побудови УІС. Принцип системного підходу. Принцип економічної доцільності. Принцип гнучкості. Принцип контролю. Принцип захисту і безпеки даних. Принцип сумісності. Принцип універсальності. Принцип безперервності розвитку.

Характеристика підходів до побудови УІС.

Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація

Сутність поняття "інформаційна технологія".

Етап розвитку новітніх комп'ютерних інформаційних технологій.

Предметна, забезпечуюча, функціональна інформаційна технологія. Класифікація інформаційних технологій за видами оброблюваної інформації, за ступенем їх взаємодії, за способом використання засобів обчислювальної техніки в процесі обробки інформації, за ступенем охоплення задач управління, за типом інтерфейсу користувача, за способом побудови обчислювальної мережі, за моделями обчислювального процесу.

Технологія OLAP та OLTP в УІС.

Технології сховищ даних Data Warehouse (DW).

Технології, що забезпечують достовірність інформації.

Поняття захисту і безпеки даних.

Інформаційні технології, що забезпечують юридичне підтвердження достовірності даних в УІС.

Біометричні технології захисту інформації в системах документообігу.

Інформаційні технології (ІТ), що спрямовані на забезпечення організаційно-технічних засобів захисту інформації в бухгалтерії. ІТ, що забезпечують захист від акустичного підслуховування, захист в системах зв'язку, захист від витоку за рахунок засобів масової інформації, захист від несанкціонованого доступу.

ІТ, що спрямовані на забезпечення організаційно-режимних методів захисту інформації. ІТ, що забезпечують контроль доступу до УІС.

Тема 4. Інструментальні засоби для роботи користувача

Поняття інструментальних засобів користувача.

Бази даних. Бази знань. Системи управління базами даних.

Текстові редактори.

Табличні процесори.

Графічні редактори.

Операційні оболонки.

Експертні системи.

Пакети прикладних програм.

Класифікація пакетів прикладних програм бухгалтера на українському ринку.

Міні-бухгалтерія. Інтегровані бухгалтерські системи. Бухгалтерські конструктори. Бухгалтерські комплекси. Бухгалтерії-офіси. Екаунт кутюр. Галузеві системи. Фінансово-аналітичні системи. Правові системи та БД. Корпоративні системи.

Огляд функціональних інформаційних технологій основних фірм проектувальників: "1С", "Інтелект-сервіс", "Інфософт", "Універсал", "Галактика", "Парус", "Капітал" та "Інталев-груп".

Змістовний модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту

Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку

Управлінські інформаційні системи фінансового обліку.

Автоматизовані робочі місця (АРМ) бухгалтера, їх функції та взаємозв'язок у процесі розв'язання задач фінансового обліку. Категорії АРМ бухгалтера у відповідності з рівнями управління підприємством.

Види рахунків, які використовуються в процесі фінансового обліку на підприємстві.

Первинний облік в умовах автоматизованої обробки інформації. Напрями організації процесів формування документів і підготовки первинної інформації з використанням інформаційних технологій.

Організація вихідної інформації, вимоги до її формування.

Характеристика основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з фінансового обліку.

Тема 6. Інформаційні технології розв'язання задач з управлінського обліку

Управлінські інформаційні системи управлінського обліку.

Взаємозв'язок інформаційних систем фінансового та управлінського обліку.

Необхідні компоненти та організація використання спільної бази даних для ефективної взаємодії фінансового та управлінського обліку. Організація облікового процесу в умовах управлінського обліку та формування первинних документів фінансового обліку на основі документів управлінського обліку.

Організація вихідної інформації, вимоги до її формування.

Характеристика основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з управлінського обліку.

Тема 7. Інформаційні технології розрахунків податкового обліку

Загальна характеристика податкового обліку з позиції автоматизованої обробки інформації.

Особливості первинного обліку в умовах автоматизованої обробки інформації для розв'язання задач податкового обліку.

Основні стандарти формування податкової звітності. Моделі документування в комп'ютерних програмах. Автоматизація процедур складання податкових звітів, їх перевірки.

Організація вихідної інформації, вимоги до її формування.

Організація взаємодії інформаційних систем підприємства та податкової інспекції в процесі обміну інформацією між ними. Особливість функціонування підприємств та Державної податкової служби України в рамках Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронно-цифровий підпис". Структура та формат електронних документів податкової служби України.

Характеристика основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з податкового обліку.

Тема 8. Інформаційні технології розв'язання задач із внутрішнього контролю

Підходи до організації автоматизованого внутрішнього контролю на підприємстві. Організація контролю у відповідності з категоріями АРМ бухгалтеря.

Технологія організації процесу внутрішнього контролю при автоматизованій обробці інформації.

Режими обробки вхідної та формування вихідної інформації під час розв'язання задач внутрішнього контролю. Методи її накопичення, збереження та відображення.

Фактографічна інформація та її дослідження на підприємстві з метою розв'язання задач із внутрішнього контролю.

Характеристика основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання задач із внутрішнього контролю.

Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач

Загальна характеристика аналітичних задач із позиції автоматизованої обробки інформації. Методика розв'язання аналітичних задач з використанням інформаційних технологій.

Вимоги до організації автоматизованого розв'язання аналітичних задач.

Характеристика основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються на підприємствах України для розв'язання аналітичних задач.

Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві

Поняття про комп'ютерний аудит. Особливості аудиту при використанні КІСП. Організація та етапи проведення зовнішнього контролю на підприємстві.

Проектна документація до створення автоматизованої системи обробки інформації (АСОІ) і використання її в аудиторському процесі.

Контроль захисту даних АСОІ.

Характеристика основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, котрі використовуються на підприємствах України для розв'язання задач з аудиту.

4. Плани лекцій

Модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах

Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем

1.1. Сутність управлінських інформаційних систем.

1.2. Класифікація управлінських інформаційних систем.

1.3. Структура управлінських інформаційних систем.

1.4. Особливості організації бухгалтерського обліку при застосуванні УІС.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [21 – 23; 34]; ресурси мережі Інтернет [45].

Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем

- 2.1. Передумови створення УІС на підприємствах.
- 2.2. Основні принципи комп'ютерної системи обліку в УІС.
- 2.3. Принципи побудови УІС.
- 2.4. Характеристика підходів до побудови УІС.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [22 – 24; 34; 36]; ресурси мережі Інтернет [45].

Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація

- 3.1. Сутність новітніх інформаційних технологій.
- 3.2. Класифікація новітніх інформаційних технологій забезпечення та їх характеристика.
- 3.3. Технологія OLAP та OLTP в УІС.
- 3.4. Технології сховищ даних Data Warehouse (DW).
- 3.5. Технології, що забезпечують достовірність інформації.

Література: основна [2 – 4; 5; 7 – 9]; додаткова [13; 22; 25; 27]; ресурси мережі Інтернет [39; 40; 42 – 45].

Тема 4. Інструментальні засоби для роботи користувача

- 4.1. Поняття інструментальних засобів користувача.
- 4.2. Класифікація інструментальних засобів користувача та їх характеристика.
- 4.3. Класифікація пакетів прикладних програм бухгалтера на українському ринку.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [16; 22; 26; 30]; ресурси мережі Інтернет [45].

Модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту

Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку

- 5.1. Загальна побудова організації фінансового обліку в умовах автоматизованої обробки інформації.
- 5.2. Використання інформаційних технологій для автоматизації розв'язання задач фінансового обліку.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 12; 14; 18; 31]; ресурси мережі Інтернет [38; 45; 49].

Тема 6. Інформаційні технології в розв'язанні задач з управлінського обліку

6.1. Загальна побудова організації управлінського обліку в умовах автоматизованої обробки інформації.

6.2. Використання інформаційних технологій для автоматизації розв'язання задач управлінського обліку.

Література: основна [2; 3; 5 – 9]; додаткова [10; 17; 18; 29; 33]; ресурси мережі Інтернет [37; 38; 45; 47; 49; 50 – 52].

Тема 7. Інформаційні технології розрахунків податкового обліку

7.1. Загальна побудова організації податкового обліку в умовах автоматизованої обробки інформації.

7.2. Використання інформаційних технологій для автоматизації розв'язання задач податкового обліку.

Література: основна [1 – 4; 7 – 9]; додаткова [10; 11; 18; 20]; ресурси мережі Інтернет [38; 45; 46; 48; 49].

Тема 8. Інформаційні технології в розв'язанні задач із внутрішнього контролю

8.1. Загальна побудова організації контрольного процесу в умовах автоматизованої обробки інформації.

8.2. Використання інформаційних технологій для автоматизації розв'язання задач із внутрішнього контролю.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 15; 18; 32; 35]; ресурси мережі Інтернет [38; 45; 49].

Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач

9.1. Загальна побудова організації розв'язання аналітичних задач в умовах автоматизованої обробки інформації.

9.2. Використання інформаційних технологій для автоматизації розв'язання аналітичних задач.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 18; 19; 28]; ресурси мережі Інтернет [38; 40; 41; 45; 49].

Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві

10.1. Загальна побудова організації аудиту в умовах автоматизованої обробки інформації.

10.2. Використання інформаційних технологій для автоматизації розв'язання задач з аудиту.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 15; 18; 32]; ресурси мережі Інтернет [38; 49].

5. Плани лабораторних занять

Лабораторні заняття – це організаційна форма навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача проводять облік господарської діяльності з використанням комп'ютерної техніки.

Лабораторні заняття проводяться з однією академічною групою, яка поділяється на дві підгрупи, що навчаються в двох комп'ютерних аудиторіях. Перелік тем лабораторних занять наведено у табл. 4.

На кожному лабораторному занятті викладач оцінює підготовку студентів до заняття, уміння здійснювати облік в середовищі "1С: Управління виробничим підприємством 8.0".

Таблиця 4

Перелік тем лабораторних занять

Назва модуля	Теми лабораторних занять	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах	1. Загальні принципи роботи з програмою "1С: Управління виробничим підприємством 8.0". Сервісні можливості програми "1С: Управління виробничим підприємством 8.0". Налаштування програми	3	основна [2 – 5; 7 – 9]; ресурси мережі Інтернет [39; 40; 42 – 45]
	2. Плани рахунків. Аналітичний та кількісний облік. Формування організації. Заповнення інформації за нормативною системою. Формування специфікації на продукцію, що виробляється на підприємстві	3	
	3. Формування інформації про технологічні операції виготовлення готової продукції. Формування графіків роботи устаткування та графіків завантаження робочих центрів	3	

Закінчення табл. 4

1	2	3	4
	4. Формування об'єктно-календарного планування. Введення річного плану виробництва. Реалізація плану потреби в персоналі на річну виробничу програму. Перевірка достатності ключових ресурсів	3	
Модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту	5. Формування плану закупівлі згідно з планом виробництва у розрізі кварталів. Змінне планування виробництва. Формування діаграми завантаження робочих центрів. План-фактний аналіз виробничого планування	3	Основна: [1 – 9]; ресурси мережі Інтернет [37; 38; 40; 41; 45; 46; 48 – 52]
	6. Оцінка річної потреби в електроенергії за планом виробництва для зовнішніх споживачів. Закупівля матеріалів для виконання виробничої програми. Відображення вартості матеріалів з урахуванням вартості транспортування	3	
	7. Відображення отримання послуг консалтингу та віднесення їх на вартість готової продукції. Формування способів розподілу статей витрат організації. Управління виробництвом готової продукції. Передача матеріалів зі складу у виробництво. Відображення випуску готової продукції	3	
	8. Управління виробництвом готової продукції. Розрахунок собівартості готової продукції. Аналіз основних помилок розрахунку та способи їх виправлення. Відображення витрат на ремонтні роботи та заробітної плати при розрахунку собівартості готової продукції. Формування авансового звіту. Списання матеріалів на ремонт устаткування	4	
	9. Взаємозв'язок ремонтних робіт з об'єктом основних засобів. Формування заказу на обслуговування основного засобу. Відображення браку виробництва у собівартості виготовлення готової продукції. Відображення витрат на випуск готової продукції	4	
	10. Оприбуткування матеріалу як результату виготовлення забракованої продукції при виробництві. Закупівля матеріалів, які використовуються як спецодяг при виготовленні готової продукції. Передача матеріалів в експлуатацію. Списання матеріалів із експлуатації	2	
	11. Оприбуткування відходів, які повернуті з виробництва. Отримання послуг з переробки. Оприбуткування послуг зв'язку. Погашення вартості спецодягу. Надання послуг з переробки матеріалів	2	

Підсумкові оцінки за кожне лабораторне заняття вносяться у відповідний журнал. Отримані студентом оцінки за окремі лабораторні заняття враховуються при виставленні поточної модульної (практичний модульний контроль) оцінки з даної навчальної дисципліни.

6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу.

ІНДЗ виконується з метою систематизації закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та придбання практичних навичок їх застосування при вирішенні проблем автоматизації обліку, аналізу, контролю та аудиту на підприємстві за допомогою впровадження управлінських інформаційних систем і технологій припускає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок; наявності елементів творчості.

Практична значущість індивідуального завдання полягає в обґрунтуванні реальності його результатів для потреб практики.

Реальною вважається робота, яка виконана відповідно до наявних проблем підприємства, на основі його реальних даних з обробки інформації, і результати якої повністю або частково можуть бути впроваджені в практику діяльності підприємства або аналогічних об'єктів.

Комплексний системний підхід до розкриття теми роботи полягає в тому, що предмет дослідження розглядається під різними точками зору – з позицій теоретичної бази і практичних напрацювань, умов його реалізації на підприємстві, аналізу, обґрунтування шляхів удосконалення інформаційної системи і т. ін. – в тісній взаємозв'язці і єдиній логіці викладу.

Застосування сучасної методології полягає в тому, що при виконанні аналізу інформаційної системи підприємства і обґрунтуванні шляхів її удосконалення, окремих задач обробки інформації, студент повинен використовувати відомості про новітню обчислювальну техніку і інформаційні технології, запропонувати автоматизоване рішення облікової задачі.

У процесі виконання індивідуального завдання, разом з теоретичними знаннями і практичними навиками за фахом, студент повинен продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити, навчитися вирішувати науково-прикладні актуальні задачі.

6.1. Тематика ІНДЗ

Тема ІНДЗ за навчальною дисципліною є однаковою для всіх студентів, але виконується для певної задачі ІС бухгалтерського обліку, аналізу, контролю та аудиту на матеріалах підприємств – баз практики. У випадках, коли декілька студентів проходили практику на одному підприємстві, тема ІНДЗ може змінюватися або уточнюватися за розсудом викладача.

Тема ІНДЗ: "Розроблення постановки задачі "<назва задачі>" та опис функціонування програми-аналога".

Мета роботи: Розроблення елементів автоматизованої інформаційної системи обліку, аналізу, контролю та аудиту.

Основні завдання:

- 1) розроблення постановки задачі;
- 2) приклад розв'язання аналогічної задачі на підприємстві (опис роботи програми-аналога;
- 3) аналіз функціональності програми-аналога та пропозиції щодо вдосконалення її роботи.

6.2. Вимоги до змісту ІНДЗ

ІНДЗ повинне містити такі розділи.

Титульна сторінка. Повинна містити назву університету; назву кафедри; назву навчальної дисципліни; тему ІНДЗ з вказівкою бази дослідження; прізвище, ініціали студента, навчальна дисципліна, номер академічної групи; дату подання ІНДЗ викладачеві на перевірку (день, місяць, рік).

Зміст. Повинен відтворювати назви розділів, параграфів тощо, які розкривають тему ІНДЗ, з зазначенням номерів сторінок, на яких вони розміщені.

Вступ. У "Вступі" студентом розкривається актуальність теми ІНДЗ та основні завдання для розробки теми ІНДЗ у відповідності з завданням.

Основна частина. Складається з 3 розділів.

Перший розділ повинен містити постановку задачі – необхідну і достатню сукупність відомостей щодо конкретної задачі ІС, які визначають її сутність. У цьому розділі студент повинен визначити:

1. Характеристику задачі – призначення задачі, перелік об'єктів при управлінні якими вирішується задача; періодичність і тривалість вирі-

шення умови, за яких призупиняється автоматизоване рішення задачі; зв'язки задачі іншими задачами; посади осіб, що визначають умови вирішення задачі.

2. Вихідні повідомлення – перелік і опис вихідних повідомлень (ідентифікатор, форма подання повідомлень і вимоги до неї; періодичність видавання, термін видавання та час, за який має бути прийнято рішення; користувачі і призначення вихідної інформації), а також перелік та опис структурних одиниць (назва, ідентифікатор вихідного повідомлення, що містить одиницю; вимоги до точності та надійності обчислень).

3. Вхідні повідомлення – перелік і опис вхідних повідомлень (ідентифікатор, форма подання повідомлень; термін і частота надходження повідомлення), вхідних масивів інформації (ідентифікатор, найменування, технологія формування), а також перелік в опис структурних одиниць (назва, потрібна точність її числового значення, джерело інформації).

Другий розділ повинен містити інформацію щодо опису розв'язання аналогічної задачі за допомогою програми, котра використовується на підприємстві – базі практики. Опис повинен включати: загальний опис програмного продукту, сферу його застосування; детальний опис тієї функціональної частини, яка відповідає за вирішення поставленої задачі з наведеними екранними формами.

Третій розділ повинен містити аналіз функціональності програми-аналога та пропозиції щодо вдосконалення її роботи, а саме: треба проаналізувати та описати ті недоліки (з точки зору користувача), які можна було б виправити для полегшення взаємодії користувача з ПК в процесі обліку, аналізу, контролю та аудиту діяльності підприємства. Усі пропозиції повинні бути належним чином обґрунтовані.

Висновки. У висновках викладають перелік і рекомендацій та практичні результати, одержані в ІНДЗ. Далі формулюють висновки щодо практичного використання здобутих результатів.

Список літератури. Джерела розміщувати в списку в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням праць.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копією вхідних документів, звітів, або відеокадри. При наявності кількох додатків оформлюється окрема сторінка "Додатки", номер якої є останнім, що відноситься до обсягу ІНДЗ.

7. Самостійна робота студента

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань бухгалтерського обліку, аналізу, контролю та аудиту. Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять з галузі розробки стратегічного набору.
4. Підготовка до лабораторних занять, дискусій, роботи в малих групах.
5. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю.
6. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за питаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

7.1. Перелік тем доповідей

Модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах

Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем

1. Сутність та відмінності комп'ютерних інформаційних систем та управлінських інформаційних систем.
2. Зміна методології та техніки виконання функцій обліковця при впровадженні УІС.
3. Мережа АРМ в УІС.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [21 – 23; 34]; ресурси мережі Інтернет [45].

Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем

1. Назвати особливості комп'ютерні форми обліку в середовищі УІС.
2. Послідовність робіт з створення комп'ютерних систем обліку.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [22 – 24; 34; 36]; ресурси мережі Інтернет [45].

Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація

1. Технології захисту облікової інформації
2. Методологія і техніка обліку в умовах OLAP-технології.
3. Методологія і техніка обліку в умовах сховищ даних.

Література: основна [2 – 5; 7 – 9]; додаткова [13; 22; 25; 27]; ресурси мережі Інтернет [39; 40; 42 – 45].

Тема 4. Інструментальні засоби для роботи користувача

1. Вибір пакетів прикладних програм для комп'ютерного обліку.
2. Методологія і техніка обліку в умовах міні-бухгалтерії.
3. Методологія і техніка обліку в умовах інтегрованих бухгалтерських систем.
4. Методологія і техніка обліку в умовах бухгалтерських конструкторів.
5. Методологія і техніка обліку в умовах бухгалтерських комплексів.
6. Методологія і техніка обліку в умовах бухгалтерії-офісу.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [16; 22; 26; 30]; ресурси мережі Інтернет [45].

Модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту

Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку

1. Методи фінансового обліку в умовах комп'ютерної форми бухгалтерського обліку.
2. Вхідна інформація з фінансового обліку.
3. Вихідна інформація з фінансового обліку.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 12; 14; 18; 31]; ресурси мережі Інтернет [38; 45; 49].

Тема 6. Інформаційні технології розв'язання задач з управлінського обліку

1. Методи управлінського обліку в умовах комп'ютерної форми бухгалтерського обліку.
2. Вхідна інформація з управлінського обліку.
3. Вихідна інформація з управлінського обліку.

Література: основна [2; 3; 5 – 9]; додаткова [10; 17; 18; 29; 33]; ресурси мережі Інтернет [37; 38; 45; 47; 49 – 52].

Тема 7. Інформаційні технології розрахунків податкового обліку

1. Методика податкового обліку в умовах комп'ютерної форми бухгалтерського обліку.
2. Вхідна інформація з податкового обліку.
3. Вихідна інформація з податкового обліку.

Література: основна [1 – 4, 7 – 9]; додаткова [10; 11; 18; 20]; ресурси мережі Інтернет [38; 45; 46; 48; 49].

Тема 8. Інформаційні технології розв'язання задач із внутрішнього контролю

1. Методика внутрішнього контролю в умовах комп'ютерної форми бухгалтерського обліку.
2. Вхідна інформація з внутрішнього контролю.
3. Вихідна інформація з внутрішнього контролю.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 15; 18; 32; 35]; ресурси мережі Інтернет [38; 45; 49].

Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач

1. Методика розв'язання аналітичних задач в умовах комп'ютерної форми бухгалтерського обліку.
2. Вхідна інформація для розв'язання аналітичних задач.
3. Вихідна інформація для розв'язання аналітичних задач.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 18; 19; 28]; ресурси мережі Інтернет [38; 40; 41; 45; 49].

Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві

1. Методика аудиту в умовах комп'ютерної форми бухгалтерського обліку.
2. Вхідна інформація з аудиту.
3. Вихідна інформація з аудиту.

Література: основна [2; 3; 7 – 9]; додаткова [10; 15; 18; 32]; ресурси мережі Інтернет [38; 49].

7.2. Тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

Контрольна робота реферативного типу передбачає глибоке засвоєння студентами заочної форми навчання матеріалу навчальної дисципліни і включає одне теоретичне питання та одне практичне, відповіді на які потрібно пов'язати з практикою того підприємства, на якому працює студент.

Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останнього номера його залікової книжки.

Варіант 0

1. Управлінські інформаційні системи та їх класифікація.
2. Первинний облік та технологія автоматизованого документування. Постановка задачі зі складання зведеної фінансової звітності підприємства.

Варіант 1

1. Форми обліку та їх розвиток.
2. Управлінські інформаційні системи фінансового обліку. Постановка задачі з обліку розрахунків зі страхування.

Варіант 2

1. Принципи побудови управлінських інформаційних систем.
2. Взаємозв'язок фінансового та управлінського обліку в умовах автоматизованої обробки інформації. Постановка задачі з розрахунку та аналізу фактичної собівартості продукції.

Варіант 3

1. Регістри бухгалтерського обліку в умовах комп'ютеризації.
2. Управлінський облік на підприємстві в умовах автоматизації обробки інформації. Постановка задачі з розрахунку та аналізу техніко-економічних показників діяльності підприємства.

Варіант 4

1. Інформаційні технології на підприємствах та місце новітніх комп'ютерних інформаційних технологій.
2. Характеристика податкового обліку при автоматизованій обробці інформації. Постановка задачі з обліку розрахунків за податком на прибуток підприємства.

Варіант 5

1. Технології OLAP та OLTP в управлінських інформаційних системах.
2. Взаємозв'язок інформаційних систем підприємства та податкової інспекції в умовах автоматизованої обробки інформації. Постановка задачі з обліку розрахунків за податком на додану вартість.

Варіант 6

1. Технології сховищ даних Data Warehouse.
2. Принципи організації внутрішнього контролю на підприємстві при умові автоматизації обробки інформації. Постановка задачі з внутрішнього контролю коштів у касі та на поточному рахунку підприємства.

Варіант 7

1. Захист та безпека даних в інформаційних системах.
2. Економічна інформація в контрольно-аудиторському процесі. Постановка задачі внутрішнього контролю за розрахунками з податків та зборів.

Варіант 8

1. Бази даних, бази знань та системи управління базами даних.
2. Інформаційна технологія розв'язання аналітичних задач. Постановка задачі з інвентаризації.

Варіант 9

1. Пакети прикладних програм, їх класифікація на українському ринку.
2. Комп'ютерний аудит на підприємстві. Постановка задачі з аудиту дебіторсько-кредиторської заборгованості підприємства.

8. Контрольні запитання для самодіагностики

Модуль 1. Основи побудови управлінських інформаційних систем на підприємствах

Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем

1. Що представляє собою УІС?
2. Охарактеризуйте структуру УІС.
3. Назвіть класифікацію УІС за певними ознаками.
4. Опишіть можливості сучасних УІС на підприємстві.
5. Наведіть характеристики технологій управління в сучасних УІС.
6. Чи є відмінності в структурі рахунків при ручному та автоматизованому веденні обліку?
7. Як класифікують звітність в умовах автоматизованої системи обліку.

8. Які особливості калькуляції та оцінки в умовах використання комп'ютерних технологій.

9. Назвіть особливості комп'ютерних форм бухгалтерського обліку.

Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем

1. Наведіть основні принципи комп'ютерних систем обліку.

2. Назвати та охарактеризувати основні принципи створення УІС на підприємстві.

3. Які існують підходи до побудови УІС?

4. У чому полягають їх переваги та недоліки?

Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація

1. Розкрийте сутність поняття "інформаційна технологія".

2. Розкрийте сутність новітніх інформаційних технологій.

3. Наведіть класифікацію інформаційних технологій за певними ознаками.

4. Наведіть приклади предметної, забезпечуючої, функціональної інформаційної технології.

5. Сформулюйте характерні риси технології OLAP та технології OLTP.

6. Як забезпечується достовірність первинної інформації в УІС.

7. Які методи призначені для забезпечення захисту облікової інформації?

8. Які правопорушення можливі в інформаційних комп'ютерних технологіях.

Тема 4. Інструментальні засоби для роботи користувача

1. Наведіть класифікацію інструментальних засобів користувача.

2. Наведіть класифікацію пакетів прикладних програм бухгалтера українського ринку.

3. Визначте переваги та недоліки бухгалтерських прикладних програм на сучасному ринку.

4. Дайте характеристику АРМів бухгалтера.

Модуль 2. Інформаційні технології в розв'язанні задач бухгалтерського обліку, контролю та аудиту

Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку

1. У чому полягає особливість первинного обліку в умовах АСОІ?

2. У чому складаються вимоги до формування вихідної інформації фінансового обліку?
3. Які виокремлюються категорії АРМ бухгалтера?
4. У чому сутність управлінських інформаційних систем фінансового обліку?
5. Дайте характеристику етапів облікового процесу фінансового обліку в умовах АСОІ.
6. Які вирізняють напрями організації процесів формування документів і підготовки первинної інформації в умовах АСОІ?
7. Наведіть базові принципи, на яких має ґрунтуватися система формування вихідної інформації.
8. Дайте порівняльну характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються для розв'язання задач фінансового обліку на підприємствах.

Тема 6. Інформаційні технології розв'язання задач з управлінського обліку

1. Наведіть сутність управлінських інформаційних систем управлінського обліку.
2. Дайте характеристику взаємозв'язку інформаційних систем фінансового та управлінського обліку.
3. Дайте характеристику обліковому процесу управлінського обліку в умовах АСОІ.
4. Дайте порівняльну характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються для розв'язання задач управлінського обліку на підприємствах.

Тема 7. Інформаційні технології розрахунків податкового обліку

1. Дайте характеристику управлінських інформаційних систем податкового обліку.
2. Наведіть стандарти формування податкової звітності.
3. Дайте характеристику взаємодії інформаційних систем підприємства та ДПС України.
4. Наведіть принципи взаємодії підприємств та ДПС України в рамках законів України про електронний документообіг.
5. Дайте порівняльну характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються для розв'язання задач податкового обліку на підприємствах.

Тема 8. Інформаційні технології розв'язання задач із внутрішнього контролю

1. Які вирізняють підходи до проведення автоматизованого контролю?
2. Наведіть основні питання, яким повинна приділятися увага при внутрішньому контролі на кожній з категорії АРМ бухгалтера.
3. У чому полягає сутність фактографічної інформації?
4. Наведіть етапи проведення внутрішнього контролю фактографічної інформації.
5. Дайте порівняльну характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються для розв'язання задач із внутрішнього контролю на підприємствах.

Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач

1. Наведіть характеристику задач аналітичного обліку в умовах АСОІ.
2. Які висувуються вимоги до організації автоматизованого розв'язання аналітичних задач?
3. Дайте порівняльну характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються для розв'язання аналітичних задач на підприємствах України.

Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві

1. Дайте характеристику комп'ютерного аудиту на підприємстві.
2. Наведіть основні етапи проведення аудиту та дайте їх характеристику.
3. У чому полягає сутність використання проектної документації для аудиту?
4. У чому полягає аудит захисту даних при АСОІ?
5. Дайте порівняльну характеристику основних пакетів прикладних програм та функціональних інформаційних технологій, які використовуються для розв'язання задач з аудиту на підприємствах.

9. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять,

консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Індивідуально-консультативна робота з теоретичної частини дисципліни проводиться у вигляді:

1) індивідуальних консультацій (запитання – відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни);

2) групових консультацій (розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик у виробничу практику).

Індивідуально-консультативна робота з практичної частини дисципліни проводиться у вигляді:

1) індивідуальних консультацій (розгляд практичних завдань, стосовно яких виникли запитання);

2) групових консультацій (розгляд практичних ситуацій, рольових ігор, які потребують колективного обговорення).

Індивідуально-консультативна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

1) індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;

2) підготовки доповідей для виступу на науковому семінарі;

3) підготовки доповідей для виступу на науковій конференції.

10. Методики активізації процесу навчання

При викладенні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких як: проблемні лекції, роботи в малих групах (табл. 5).

Таблиця 5

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Концептуальні засади управлінських інформаційних систем	Кейс "Структура управлінської інформаційної системи"
Тема 2. Принципи побудови управлінських інформаційних систем	Проблемна лекція з визначення принципів побудови управлінських інформаційних систем
Тема 3. Новітні інформаційні технології та їх класифікація	Проблемна лекція з питання захисту інформації
Тема 4. Інструментальні засоби для роботи користувача	Ділова гра "Обери програмний продукт"

1	2
Тема 5. Інформаційні технології розв'язання задач з фінансового обліку	Проблемна лекція з питання "Використання інформаційних технологій для розв'язання задач фінансового обліку"
Тема 6. Інформаційні технології розв'язання задач з управлінського обліку	Проблемна лекція з питання "Використання інформаційних технологій для розв'язання задач управлінського обліку"
Тема 7. Інформаційні технології розрахунків податкового обліку	Проблемна лекція з питання "Використання інформаційних технологій для розв'язання задач податкового обліку"
Тема 8. Інформаційні технології розв'язання задач із внутрішнього контролю	Проблемна лекція з питання "Використання інформаційних технологій для розв'язання задач внутрішнього контролю"
Тема 9. Інформаційні технології розв'язання аналітичних задач	Проблемна лекція з питання "Використання інформаційних технологій для розв'язання аналітичних задач"
Тема 10. Інформаційні технології розв'язання задач з аудиту на підприємстві	Проблемна лекція з питання "Використання інформаційних технологій для розв'язання задач аудиту"

Проблемні лекції – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) – дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Ділові ігри (інсценізації) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

11. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять, виконуючи лабораторні роботи з обліку в умовах інформаційних систем підприємства.

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та лабораторні заняття, а також самостійну роботу та виконання ІНДЗ.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись кількома методами:

1. Оцінювання знань студента під час лабораторних занять.
2. Оцінювання виконання ІНДЗ.
3. Виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення проміжного контролю.
5. Проведення поточно-модульного контролю.
6. Проведення підсумкового контролю.

Порядок поточного оцінювання знань студентів.

Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання індивідуального завдання;
- 3) виконання проміжного контролю;
- 4) виконання модульного контрольного завдання.

Контроль систематичного виконання лабораторних занять

Оцінювання проводиться за 12-ти бальною шкалою за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- 4) вміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні задач аналізу та аудиту діяльності підприємств.

Критерії оцінювання ІНДЗ

ІНДЗ оцінюється за такими критеріями:

- 1) самостійність виконання;
- 2) логічність та послідовність викладення матеріалу;

- 3) повнота розкриття теми (проблемної ситуації чи практичного завдання);
- 4) обґрунтованість висновків;
- 5) використання статистичної інформації та додаткових літературних джерел;
- 6) наявність конкретних пропозицій,
- 7) якість оформлення.

Оцінка "відмінно" (10 – 12 балів) ставиться за умови відповідності ІНДЗ студента, або його усної відповіді усім п'ятьом зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

При оцінюванні ІНДЗ увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 12-ти бальною шкалою.

Доповідь є додатковою частиною самостійної роботи студента над навчальною дисципліною. Мета доповіді – поглиблення теоретичних знань, набутих студентами у процесі вивчення дисципліни.

Підготовка доповіді має сприяти глибшому засвоєнню студентами навчальної дисципліни, спонукає ґрунтовно вивчати нормативно-законодавчу базу, статистичні матеріали, спеціальні наукові видання вітчизняних і закордонних авторів, у яких розглядаються питання впровадження та ефективного використання управлінських інформаційних систем і технологій.

Першим етапом підготовки доповіді є вибір теми. Студенти обирають тему доповіді за власним розсудом, але відповідно до тематики доповідей, визначеної кафедрою інформаційних систем. За погодженням з викладачем студент може підготувати доповідь на іншу тему, якої немає у цьому переліку.

Після вибору теми студент повинен розробити й вкласти в письмовій формі її план. План теми слід розробляти після ознайомлення з літературними джерелами, які висвітлюють ті чи інші питання і проблеми з теми дослідження.

План має включати лише ті питання, які безпосередньо стосуються теми і дають змогу повно і глибоко розкрити її.

Підготувати доповідь слід на білих аркушах стандартного формату А4, які треба зшити будь-яким способом.

Титульний аркуш тексту доповіді повинен мати такий зміст: назва університету; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема доповіді; прізвище, ініціали студента, навчальна дисципліна, номер академічної групи; дата подання доповіді викладачеві на перевірку (день, місяць рік).

За титульним аркушем слідує детальний план доповіді, в якому треба виділити вступ, два – три підрозділи основного змісту, висновки та список використаної літератури, додатки.

Складні таблиці, які не вміщуються в тексті, а також інші допоміжні матеріали включаються в додатки до роботи. При цьому в тексті на них робляться відповідні посилання.

Усі аркуші слід пронумерувати – порядковий номер ставиться в правому верхньому куточку сторінки, при цьому нумерація починає ставитися на першому аркуші після вступу.

У кінці доповіді дається повний список використаних джерел. Його необхідно скласти у певному порядку: спочатку наводяться законодавчі та нормативні акти, статистичні довідники, загальна та спеціальна література за алфавітом.

Доповідь має бути підготовлена і подано на кафедру не пізніше зазначеної в навчальному плані дати.

Доповідь оцінюється за критеріями:

самостійності виконання;

логічності та деталізації плану;

повноти й глибини розкриття теми;

наявності ілюстрації (таблиці, рисунки, схеми, тощо);

кількості використаних джерел (не менше десяти);

використання цифрової інформації та відображення практичного досвіду;

наявність конкретних пропозицій і прогнозів з обов'язковим посиланням на використані літературні джерела;

якості оформлення.

Підготовка якісної доповіді може бути додатковою умовою отримання студентом позитивної підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Проміжний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння за-

стосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються такі критерії оцінювання:

оцінка "відмінно" (12 – 10 балів) – виставляється у випадку, якщо студент правильно відповів на 85 – 100 % тестових запитань;

оцінка "дуже добре" (9 балів) – 80 – 85 % правильних відповідей;

оцінка "добре" (8 – 7 балів) – 65 – 80 % правильних відповідей;

оцінка "задовільно" (6 балів) – 60 – 65 % правильних відповідей;

оцінка "достатньо" (5 – 4 балів) – 45 – 60 % правильних відповідей;

оцінка "незадовільно" (3 бали) – 30 – 45 % правильних відповідей;

оцінка "незадовільно" (2 – 1 бали) – 0 – 30 % правильних відповідей.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними модулями.

Метою вирішення тестових завдань з навчальної дисципліни є засвоєння студентами теоретичних знань з оброблення облікової інформації в середовищі певної інформаційної системи з використанням інформаційних технологій, придбання практичних вмінь та навичок в розробленні постановки задачі.

Відповідно до Галузевого стандарту освіти тестові завдання спрямовані на забезпечення виконання студентами виробничих функцій (технічних, виконавських, проектувальних, організаційних), задач діяльності (професійних, соціально-виробничих і соціально-побутових) та класів задач діяльності (стереотипних, діагностичних і евристичних), згідно з якими має здійснюватися підготовка фахівця певного рівня кваліфікації.

Загальна оцінка з проміжного модульного контролю складається з поточної оцінки, яку студент отримує під час лабораторних занять, оцінки за виконання індивідуального завдання (під час виставлення оцінки з другого проміжного модульного контролю) та оцінки за виконання модульної контрольної роботи.

Загальна оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне проміжних модульних оцінок.

Проведення поточно-модульного контролю

Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний)

модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час лабораторних занять, виконання ІНДЗ та проміжного тестового контролю згідно з графіком навчального процесу.

Лекційний модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів з модульного контролю аналогічна структурі білетів з письмового іспиту.

Для підведення підсумків роботи студентів із змістовного модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

Таким чином після вивчення тем 1 – 4 студенти денної форми виконують завдання до модуля 1. Після вивчення тем 5 – 10 студенти денної форми виконують завдання до модуля 3. Завдання модульних контролів складається з 1 завдання з лекційного модуля та 3 завдань з практичного модуля (стереотипного, діагностичного та евристичного).

Зразок завдання до іспиту

Теоретична частина

Розкрийте поняття управлінських інформаційних систем (УІС). Якими класами представлені сучасні УІС та які їх ознаки?

Практична частина

Завдання 1 (стереотипне)

Поясніть різницю між поняттями "підприємство" і "організація" в системі "1С: Управління виробничим підприємством 8.0".

Завдання 2 (діагностичне)

За допомогою системи "1С: Управління виробничим підприємством 8.0" відобразити рішення завдання.

1. Створити фірму <назва за варіантом, наданим викладачем> (код ЄДРПОУ _____, метод ведення фінансового обліку – FIFO, індивідуальний податковий номер _____, номер свідоцтва платника ПДВ _____, поточний гривневий рахунок фірми № _____ та готівковий рахунок № _____ в банку <назва за варіантом наданим викладачем>).

2. На початок 2012 р. залишки складали (таблиця залишків за рахунками додається).

3. Провести облік поточних операцій та результати представити у вигляді таблиці, яка надається викладачем.

За результатами проведеної роботи сформувані документи "Обігово-сальдова відомість" та "Баланс" (форма № 1).

Завдання 3 (евристичне)

Виконати моделювання бізнес-процесу із застосуванням функціонального підходу. З метою розробки автоматизованої підсистеми обліку доходів та витрат, підприємство повинне змоделювати бізнес-процес вирішення цього завдання. Вхідна інформація для рішення завдання: прибуткові накладні, видаткові накладні, акти здачі-прийняття робіт (надання послуг), акти виконаних робіт (вхідні). Вихідна інформація для рішення завдання: банківська виписка, прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер, книга обліку доходів і витрат.

Процес рішення завдання регламентується: обліково-фінансовою політикою підприємства, положеннями та стандартами бухгалтерського обліку в Україні, законодавчими документами.

Виконавцем є: бухгалтер зведеного обліку та формування звітності.

Завдання:

побудувати контекстну діаграму рішення комплексу завдань;
розробити в стандарті IDEF0 діаграму A0 на основі таких робіт:
облік доходних операцій підприємства;
облік витратних операцій підприємства;
формування звітності.

Усі отримані результати (звіт з послідовністю відображення поточних операцій, форми управлінської та регламентованої звітності, діаграми) додати в створений в попередньому завданні word-документ з назвою "номер варіанту_номер завдання.doc".

Білеті включають такі завдання:

- 1) теоретичні запитання;
- 2) практичні завдання різного ступеня складності.

Іспит за навчальною дисципліною здійснюється у письмовій формі. Кожне завдання екзаменаційного білета оцінюється окремо за 12-ти бальною шкалою. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній із суми оцінок кожного завдання. Якщо одна з оцінок "незадовільно", то загальна оцінка не може бути вищою за "задовільно".

Перше та друге завдання оцінюються від 0 до 1 балу відповідно до таких вимог:

- за правильну та обґрунтовану відповідь ставиться 1 бал;
- за групу однорідних несуттєвих помилок знімається 0,5 балів.

Третє завдання оцінюється від 0 до 7 балів відповідно до таких складових (табл. 6).

Таблиця 6

Перелік оцінок

Кількість балів	Пояснення
1,0 балів	Створення підприємства в ПП "1С: Управління виробничим підприємством 8.0", внесення всіх даних щодо фірми, зазначених у білеті
1,0 бали	Коректне введення всіх залишків по фірмі (операціями, документами, у відповідності до вимог)
1,0 бали	Правильне оформлення всіх складових поточних операцій за завданням
1,0 балів	Коректно сформований звіт "Обігово-сальдова відомість"
1,0 балів	Балансування сум активу та пасиву регламентованого звіту "Баланс"
1,0 бал	Повний опис послідовності оформлення документів за господарськими операціями з його обґрунтуванням
1,0 бал	Правильне формування проводок за господарськими операціями

У випадку, коли завдання виконане не повністю (введені не всі дані за залишками, не введені всі дані по фірмі, не повністю наведено обґрунтування послідовності виконання господарських операцій та ін.) з максимального балу за завдання знімається частина балів, пропорційно до виконаного в екзаменаційній роботі.

Четверте завдання оцінюється від 0 до 3 балів відповідно до таких вимог:

за безпомилкову побудову контекстної діаграми ставиться 1 бал;

за безпомилкову побудову діаграми декомпозиції першого рівня ставляться 2 бали;

3 бали виставляються за повністю виконане завдання без помилок.

За кожну групу однорідних несуттєвих помилок знімається по 0,5 балів. За кожну групу однорідних суттєвих помилок знімається по 1,0 балу.

Для оцінки рівня вирішення студентами поставлених завдань на іспиті використовуються такі критерії:

оцінка "відмінно" (12 балів) ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, засвоєння рекомендованої літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами використання ERP-систем для виконання конкретних практичних завдань. Відповіді на теоретичне та практичне питання білету мають бути правильними та повними, оформлення відповідей – акуратними, логічними та послідовними;

оцінка "відмінно" (11 балів) ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, засвоєння рекомендованої літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами використання управлінських інформаційних систем для виконання конкретних практичних завдань. Відповіді на теоретичне та практичне питання білету мають бути правильними та частково повними, оформлення відповідей – акуратними, логічними та послідовними;

оцінка "відмінно" (10 балів) ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та рекомендованої літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами в середовищі певної управлінської інформаційної системи, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Відповіді на теоретичне та практичне питання білету мають бути правильними та частково повними, оформлення відповідей – акуратними, логічними та послідовними. Припускаються незначні випадкові погрішності, які не надають суттєвого впливу на повноту та змістовність відповідей;

оцінка "добре" (9 балів) ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач. Оцінка "добре" ставиться за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "відмінно", за наявністю незначних помилок (тобто методичний підхід до вирішення задачі є правильним, але припущені неточності у розробленні певних питань з організації оброблення інформації в середовищі певної інформаційної системи або не зовсім повних висновків за одержаними результатами вирішення задачі. Оформлення виконаного завдання має бути охайним;

оцінка "добре" (8 балів) ставиться за успішне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися у ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач. Оцінка правильною "добре" ставиться за наявністю незначних помилок (тобто методичний підхід до вирішення задачі є правильним, але припущені неточності у розробленні певних питань з організації оброблення інформації в середовищі певної інформаційної системи або не зовсім повних висновків за одержаними результатами вирішення задачі. Оформлення виконаного завдання має бути охайним;

оцінка "добре" (7 балів) ставиться за неповне висвітлення змісту теоретичних питань та недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач. Оцінка "добре" ставиться за

умови, якщо завдання в основному виконане та мету завдання досягнуто, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка "достатньо" (6 балів) ставиться за часткове висвітлення змісту теоретичних питань та часткове вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач. Оцінка "задовільно" ставиться за умови, якщо завдання частково виконане, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка "достатньо" (5 балів) ставиться за неповне висвітлення змісту теоретичних питань та слабке вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач. Оцінка "задовільно" ставиться за умови, якщо завдання частково виконане, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка "достатньо" (4 бали) ставиться за слабке знання теоретичних питань та невміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач. Оцінка "задовільно" (4 бали) ставиться за умови, якщо завдання частково виконане, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка "незадовільно" (3 бали) ставиться за неопанування значної частини програмного матеріалу, невміння виконувати практичні завдання, розв'язувати задачі;

оцінка "незадовільно" (2 бали) ставиться за неопанування теоретичної та практичної частин програмного матеріалу;

оцінка "незадовільно" (1 бал) ставиться за невиконання завдання взагалі.

Для підведення підсумків роботи студентів з навчальної дисципліни виставляється загальна оцінка, яка враховує оцінки за кожним видом контролю (дві оцінки поточно-модульного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами письмового іспиту).

Загальна оцінка є сумою оцінок за всіма модулями та екзаменаційної оцінки, кожна з яких має певний коефіцієнт:

$$O = 0,2 (O_{M_1} + O_{M_2}) + 0,6 O_e,$$

де O – загальна оцінка,

O_{M_1} – оцінка за першим модулем,

O_{M_2} – оцінка за другим модулем,

O_e – оцінка за екзаменом.

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (табл. 7).

Таблиця 7

**Переведення показників успішності знань студентів ХНЕУ
в систему оцінювання за шкалою ECTS**

Відсоток студентів, які зазвичай успішно досягають відповідної оцінки	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХНЕУ	Оцінка за національною шкалою
10	відмінне виконання	A	12 – 11	відмінно
25	вище середнього рівня	B	10	
30	взагалі робота правильна, але з певною кількістю помилок	C	9 – 7	добре
25	непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	6	задовільно
10	виконання задовольняє мінімальні критерії	E	5 – 4	
–	потрібне повторне перескладання	FX	3	незадовільно
–	повторне вивчення дисципліни	F	2 – 1	

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Беседовський О. М. Стан і перспективи розвитку автоматизованої системи звітування платників податків в Україні та Харківській області / О. М. Беседовський, А. А. Гаврилова // I міжнародна науково-практична конференція "Безпека та захист інформації в інформаційних і телекомунікаційних системах" (28 – 29 травня 2008 р.). Збірник наукових статей "Управління розвитком". – № 6. – 2008. – С. 88–91.

2. Беседовський О. М. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті. Частина 1. Конспект лекцій для студентів спеціальності 7.050106, усіх форм навчання. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 109 с.

3. Бутинець Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку : підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит" / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Івахненко, Т. В. Давидюк, Т. В. Шахрайчук ; за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир : ПП "Рута", 2002. – 544 с.

4. Гаврилова А. А. Модернізація автоматизованої інформаційної системи податкової служби України на базі СУБД ORACLE 8.1.6. / А. А. Гаврилова // Перша міжнародна науково-практична конференція "Проблеми й перспективи розвитку ІТ-індустрії" (18 – 19 листопада 2009 р.). Матеріали конференції. – 2009. – С. 20–23.

5. Гаврилова А. А. Система "Капитал" как одно из оптимальных решений для автоматизации управленческого учета / А. А. Гаврилова, Л. В. Разіна // Міжнародна науково-практична конференція "Стратегії ІТ-технологій в освіті, економіці та екології" (15-16 листопада 2007 р.). Збірник наукових статей "Управління розвитком". – № 7. – 2007. – С. 111–114.

6. Журавлева И. В. Технология автоматизированной обработки экономической информации / И. В. Журавлева. – Х. : РИО ХГЭУ, 2000. – 112 с.

7. Завгородний В. П. Автоматизація бухгалтерського обліку, контролю, аналізу та аудиту / В. П. Завгородний. – К. : А.С.К., 1998. – 768 с.

8. Інформаційні системи в економіці / за ред. В. С. Пономаренко. – К. : Академія, 2002. – 542 с.

9. Писаревська Т. А. Інформаційні системи обліку та аудиту / Т. А. Писаревська. – К. : КНЕУ, 2004. – 369 с.

12.2. Додаткова

10. 1С: Бухгалтерия 8.1 и быстрый переход с 1С: Бухгалтерии 7.7 / под ред. М. К. Бейлина. – М. : Изд. Триумф, 2010. – 272 с.

11. Автоматизированные информационные технологии в налоговой и бюджетной системах : учебн. пособ. для вузов / под ред. проф. А. Г. Титоренко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 191 с.

12. Білуха М. Застосування АРМ бухгалтера в обліку і контролі на підприємстві / М. Білуха, Т. Микитенко, В. Новодворська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003. – № 12. – С. 3–8.

13. Білуха М. Т. Судово-бухгалтерська експертиза : підручник. – К. : Воля, 2004. – 656 с.

14. Бутинець Т. А. Контроль і ревізія : підручник. – 2-ге вид., доп. і перероб. Т. А. Бутинець, С. В. Бардаш, Н. М. Малюга, Н. І. Петренко. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 512 с.
15. Гольдберг Е. Я. Автоматизация аудиторской деятельности в программе "Помощник аудитора" (принципы построения компьютерных аудиторских систем, концепция построения компьютерной аудиторской системы "помощник аудитора", методика аудита) / Е. Я. Гольдберг // Аудит и финансовый анализ. – 2000. – № 3. – С. 173.
16. Грабауров В. А. Информационные технологии для менеджеров / В. А. Грабауров. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 368 с.
17. Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах / В. М. Гужва. – К. : КНЕУ, 2001. – 400 с.
18. Дубій О. 12 уроків з 1С: Бухгалтерії / О. Дубій. – Львів : БаК, 2001. – 216 с.
19. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет, контроль и аудит в условиях рынка / В. П. Завгородний, В. Я. Савченко. – К. : Изд. "Блиц-Информ", 1995. – 832 с.
20. Информационные технологии бухгалтерского учета / О. П. Ильина. – СПб. : Питер, 2001. – 688 с.
21. Информационные технологии в бизнесе : энциклопедия ; пер. с англ. / под ред. М. Желены. – СПб. : Питер, 2002. – 1120 с.
22. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посібн. / С. В. Івахненко. – 4-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
23. Інформаційні системи у фінансово-кредитних установах : навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / І. Ф. Рогач, М. А. Сендзюк, В. А. Антонюк, О. О. Денісова. – К. : КНЕУ, 2001. – 324 с.
24. Карминский А. М. Информатизация бизнеса / А. М. Карминский, А. С. Карминский, В. П. Нестеров, Б. В. Черников. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 624 с.
25. Коновалова Н. Г. Автоматизированное рабочее место бухгалтера / Н. Г. Коновалова, Е. М. Сухарева / Серия "Ученики XXI века". – Ростов н/Д. : "Феникс", 2001. – 448 с.
26. Левин Дж. Секреты Интернет / Дж. Левин, К. Бароди. – К. : Диалектика, 1996. – 544 с.

27. Мурашко О. Розвиток і вдосконалення бухгалтерського обліку і контролю та напрями їх комп'ютеризації // Збірник наукових праць Академії ДПС України. – 2002. – № 1. – С. 81–88.
28. Первичная документация / сост. О. Пироженко. – 3-е изд., изм. и доп. – Х. : Фактор, 2003. – 220 с.
29. Петров В. Н. Информационные системы / В. Н. Петров. – СПб. : Питер, 2002. – 688 с.
30. Петрук О. М. Облік та аналіз договірних відносин: проблеми теорії та практики / О. М. Петрук. – Ж. : ЖІТІ, 1999. – 332 с.
31. Ситник В. Ф. Основи інформаційних систем : навч. посібн. / В. Ф. Ситник, Т. А. Писаревська, Н. В. Єрьоміна, О. С. Краєва. – К. : КНЕУ, 2001. – 420 с.
32. Скобара В. В. Аудит: методология и организация / В. В. Скобара. – М. : Дело и сервис, 1998. – 576 с.
33. Сопко В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник / В. Сопко, В. Завгородній. – К. : КНЕУ, 2000. – 260 с.
34. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посібн. / Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 187 с.
35. Филатова В. О. Комп'ютер для бухгалтера. Самоучитель / В. О. Филатова. – СПб. : Питер, 2004. – 316 с.
36. Шатохіна О. Облік та інформаційне забезпечення управління господарською діяльністю підприємств / О. Шатохіна // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 3. – С. 28–33.

12.3. Ресурси мережі Інтернет

37. Автоматизация управленческого учета на базе "Капитал" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.mmtt.ru/version>.
38. 1С: Управление производственным предприятием [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://vipzone.ws/soft/147122-1s-predpriyatie-77-i-8x-obnovleniya-konfiguracij.html>.
39. Журнал "Информационные технологии. Аналитические материалы" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://it.ridne.net>.

40. ИНТАЛЕВ: Корпоративная аналитика [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.intalev.ua/index.php?id=20578>.
41. Как сэкономить на ремонтах в условиях финансового кризиса [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.1c.ua>.
42. Центр информационных технологий [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.citmgu.ru>.
43. Интернет журнал Link Львівського сайту інформаційних технологій ITEL [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://itel.netfirms.com>.
44. Історія розвитку інформаційних технологій в Україні [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.icfcst.kiev.ua/MUSEUM/IT_u.html.
45. Нормативні акти України [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.nau.kiev.ua>.
46. Налоги и бухгалтерский учет [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://basa.tav.kharcov.ua>.
47. Пастернак Н. Сьогодні – нові управлінські технології, завтра – додаткові сегменти ринку [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.intalev.ua/index.php?id=25699#ixzz1aRwC6XMM>.
48. Програмні комплекси "Бест звіт плюс" та "Бест зарплата" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.bestzvit.com.ua>.
49. Програмний комплекс "1С:Підприємство" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.1c.ua>.
50. Програмний комплекс "Галактика" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.galaktika.ru>.
51. Програмний комплекс "Флагман" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.flagman.com.ru>.
52. Управленческий учет: достоверная информация [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.intalev.ua/index.php?id=9968>.

Зміст

Вступ	3
1. Кваліфікаційні вимоги до студентів	4
2. Тематичний план навчальної дисципліни	10
3. Зміст дисципліни за модулями та темами	11
4. Плани лекцій	15
5. Плани лабораторних занять	18
6. Індивідуальне навчально-дослідне завдання	20
6.1. Тематика ІНДЗ	21
6.2. Вимоги до змісту ІНДЗ	21
7. Самостійна робота студента	23
7.1. Перелік тем доповідей	23
7.2. Тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	26
8. Контрольні запитання для самодіагностики	27
9. Індивідуально-консультативна робота	30
10. Методика активізації процесу навчання	31
11. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	33
12. Рекомендована література	42
12.1. Основна	42
12.2. Додаткова	43
12.3. Ресурси мережі Інтернет	45

